

Kulturdepartement
Boks 8030 Dep
0030 OsloAkersgt. 43, N-0158 Oslo
Telefon: (+47) 24 14 61 00
Telefaks: (+47) 24 14 61 10
fagpressen@fagpressen.no
www.fagpressen.no**HØRING - NOU 2010:14**Bankgiro: 1609 51 42005
970 246 525 MVA**Lett å komme til orde, vanskelig å bli hørt - en moderne mediestøtte**

Den Norske Fagpresses Forening (Fagpressen), presse- og interesseorganisasjonen for blader, magasiner og tidsskrifter, svarer med dette på Kulturdepartementets brev datert 17. januar vedrørende høring av NOU 2010:14 fra Mediestøtteutvalget.

Rangering

Departementet ber om at de tre alternativene det henvises til i høringsbrevet rangeres. Her er Fagpressens vurdering av dette i prioritert rekkefølge:

- 1: Flermedialitetsalternativet: Videreføring av mva-fritak for fagblader og aviser - og lav sats (8%) på elektroniske medier.

- 2: Omfordelingsalternativet: Lav mva-sats (8%) for alle kategorier, kombinert med nye ordninger for direkte støtte.
- 3: Dagens system: Nullsats på fagblader og aviser, samt fullsats (25%) på elektroniske medier.

I utgangspunktet ønsker Fagpressen å beklage at diskusjonen omkring fremtidens mediepolitikk er blitt en diskusjon om mva-satser og kroner og ører, i stedet for en prinsipiell debatt om journalistikkens betydning for den viktige samfunnsdebatten. I et samfunn som oversvømmes av underholdning på alle plattformer, er den seriøse journalistikken vårt viktigste kampmiddel mot forflatning. Vektlegging av vesentlig innhold uansett publikasjonsplattform er blitt borte i mva-diskusjonen. Det er synd. Fagpressen vil gjerne fortsette den prinsipielle debatten i stedet for å måtte ta stilling til mva-prosenter.

Begrunnelse for støtte til "flermedialitetsalternativet"

Mva-fritaket på fagblader, tidsskrifter og aviser har i over 40 år bidratt til at folk i Norge har hatt rimeligere tilgang til nyheter, debatt og relevant samfunnsinformasjon. Statistikk for lesertall og lesetid bekrefter dette. En fremtidig mediepolitikk bør derfor ikke starte med å sette i spill det historisk sett mest velfungerende, forutsigbare og objektive bidraget til et opplyst samfunn.

Mva på fagpresse og tidsskrifter vil svekke dagens åpne demokratimodell. Fagpressen representerer på mange måter utgangspunktet for nyhetsstrømmen og debatten i samfunnet. I fagpressens publikasjoner er det kompetanse og krav til den grundige spesialiserte journalistikken, faktabasert og etterrettelig. Den danner grunnlag for nyheter i aviser og andre media som sprer kunnskapen til et enda bredere publikum. Dette i motsetning til det generelle mediebildet, hvor det f.eks. i aviser blir færre spesialister og flere generalister. Her har fagpressen en viktig oppgave å drive videre - en oppgave som kan bli vesentlig svekket ved innføring av mva.

Fagpressens mange medlemsblader redigeres etter Redaktørplakaten, Vær Varsom Plakaten og loven om redaksjonell fridom i mediene. Flertallet av medlemmene er organisasjonsblader, som nettopp på grunn av sin selvstendige stilling står for et korrektiv og et opplysningsmangfold i dagens Norge.

Å legge mva på fagpressen vil føre til at organisasjonene i pressede økonomiske vurderinger, vil nedlegge kritiske blader og nettsteder og heller satse på styrt informasjon fra sine informasjonsavdelinger. Det er ikke demokratiet tjent med. Organisasjonene kan ikke lempe mva-kostnaden over på sine abonnenter. Enten må organisasjonene øke sin kontingent, og det er neppe aktuelt i en tid der det kan være vanskelig å holde på medlemmene. Eller man må gå til interne innskrenkninger.

Dette vil igjen føre til et svekket mangfold og en snevrere fri debatt og meningsutveksling. Det er klart at en skattelegging vil gå hardest utover de mindre organisasjons- og fagbladene, og det er også denne gruppen som er størst.

Fagpressen og tidsskrifter er hardt økonomisk belastet fra før, gjennom Posten Norges monopoldistribusjon. Bladene, hvorav den største gruppen har et opplag som ikke oppnår rabatt, rammes av stadige prisøkninger, rigide bøtelegginger og stramme leveringsrammer helt uten egen påvirkningsmulighet.

Med dette som bakgrunn vil vi understreke at myndighetene ikke må sette viktige demokratiske føringer på spill ved å innføre mva på aviser og fagpresse. Mva-fritaket har styrket kunnskapsnivået, demokratiet, språket og ytringsfriheten i Norge.

Fagpressen vil i utgangspunktet gå inn for nullsats på mva på elektroniske medier, herunder nettsider, ebøker, identiske redaksjonelle produkter og lignende. Det vil være et viktig prinsipp i likebehandling av medier uansett publiseringsmetode. Subsidiært støtter Fagpressen forslaget om 8% mva på elektroniske medier.

En avgift på 8% vil allikevel være en forbedring i forhold til dagens 25%, og bidra til de samme positive elementer som nevnt i argumentasjonen for fortsatt mva-fritak på papir. Det dreier seg om det norske språk, kultur, debatt, ytringsfrihet, mangfold og demokrati.

Omfordelingsalternativet

Fagpressen er i mot dette forslaget, med utgangspunkt i følgende punkter:

En tilbakeføring av mva-midler vil ikke treffe Fagpressens blader på samme likeverdige måte som fritaket gjør.

For ikke-kommersielle aktører, som organisasjonene som utgir fagblader - rundt 95% av Fagpressens 230 medlemsblader - vil ekstrakostnadene belastes medlemmene og leserne.

Kostnadene ved mva i ikke-kommersielle utgiverorganisasjoner, vil ramme det journalistiske produktet, og føre til økonomisk press på redaksjonene. Fagpressens viktige betydning som fag- og nyhetsleverandør vil reduseres.

Innføring av 8% mva på aviser og papir vil drastisk aksellerere den nedadgående opplagstendensen i avismarkedet og fremskynde en utvikling mot elektroniske plattformer. Det bør ikke være det offentliges rolle å påskynde en slik utvikling gjennom å avgiftsbelaste blader og aviser.

En innføring av 8% mva på blader og aviser vil kreve godkjenning i henhold til EØS-reglene. Endringen må behandles i henhold til reglene for statsstøtte, med et mulig sluttscenario hvor man kan bli pålagt full mva - dvs 25%.

Dagens modell

Dagens modell med mva-fritak for fagblader og aviser, samt 25% mva på elektroniske medier, fungerer i de to første ledd. Det bør i utgangspunktet søkes etter likhet i avgiftsbelastning mellom de ulike plattformene, og vårt primære mål er selvfølgelig at også salg av digitalt innhold skal fritas for mva.

Fagpressen mener at det i EØS-systemet vil være mulig å få senket avgiften fra 25% til 8%, og det er grunn til å være tilfreds med at utvalget nesten enstemmig går inn for en slik løsning.

Direkte støtte – “produksjonsstøtten”

Fagpressen er tilhenger av et mangfold i mediesektoren – og ser nødvendigheten av offentlige støtteordninger for å sikre dette.

Det er imidlertid et drastisk behov for å endre dagens modell når det gjelder direkte produksjonsstøtte. Dagens støtteordninger, utformet i 1969, fremmer ikke kvalitet fordi den ikke baseres på innhold. Dette ser man ved å gå igjennom fordelingslisten, som bl.a. viser at fem aviser får hoveddelen av støtten - uten krav om tilpasning eller endring i forhold til status i mediebransjen.

Begrepene “vesentlighet” om innhold og “kanaluavhengighet” må være avgjørende i fordelingskriteriene for det som i dag betegnes som produksjonsstøtte. Derfor mener Fagpressen at dagens direkte støtte erstattes av en kanaluavhengig støtteordning - som fordeles til medier som kan vise til et vesentlig innhold.

Fagpressens forslag til ny støtteordning - til erstatning for produksjonsstøtten

Innholdsstøtte: Fagpressen ønsker en ordning uavhengig av kanal, basert på vesentlig innhold i de redaksjonelle produkter. Støtten kan gis til enkeltjournalister, definerte prosjekter og lignende.

Kompetansestøtte: kanaluavhengig støtte til kompetanseutvikling. Midlene benyttes til videreutvikling, kurs, stipendier, seminarer og lignende.

Utviklings- og omstillingsstøtte: Kanaluavhengig støtte knyttet til utvikling av eksisterende eller nye plattformer, samt omstillingsprosesser i mediebedrifter.

Distribusjonsstøtte: En forutsigbar støtteordning til distribusjon av medier.

De økonomiske rammer som legges til grunn for disse støttetiltak baseres på totalsummen av den direkte produksjonsstøtten, samt de midler 8% mva på elektroniske medier innbringer.

Oslo, 15. april 2011

DEN NORSKE FAGPRESSES FORENING

Marit Aschehoug
Styreleder

Even Trygve Hansen
Adm. direktør